

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Ex huius præcepti obseruatione amor & concordia oriuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

ganas has aues, vt ex huiusmodi iustitiæ diuinæ executoribus colligatur, n̄
 lium erga parentes immo rigerum, ac nefarium, etiam hic longiori se vita
 priuare, quam Deus promittit legem de parentibus honorâdis seruantibus:
 quæ lex etiam huiusmodi punitiones & supplicia constituit. Strictè enim
 Hebræis olim Deus præcepit, vt *filius, qui parentes percussisset, aut maledixisset,*
mortē moreretur. Neque enim viuere meretur, qui tantam erga illos, à
 quibus vitam accepit, ingratitude ostendit: & alibi dicit: *g filium con-*
tumacè & proteruum, qui non audierit patris ac matris imperium, & ab eis coërci-
tus, obedire contempserit, ducent eum ad seniores ciuitatis, dicentq;: filius noster hic
proteruus & contumax est, monita nostra audire contemnit, comessationibus vacat,
& luxuria atque conuiuio: lapidibus eum obruet populus ciuitatis & morietur, vt
uniuersus Israel audiat & pertimescat. Denique labores, quos patres in filiis
 educandis sustinuerunt, continuo clamant, exiguntque vt filij ipsos ament,
 ac venerentur: honorem (inquit Tobias filio suo) *h habebis matri tue om-*
nibus diebus vite eius. Memor enim esse debes, quæ & quanta pericula passa sit pro-
pter te in utero suo. Et Ecclesiasticus ait: *i honora patrem tuum, & gemis ma-*
tristæ ne obliuiscaris. Memento quoniam, nisi per illos, natus non fuisses, & retri-
bue illis, quomodo & illi tibi: sed cum par pari referre non possis: refer saltem
 summum quod poteris, cum summa charitate.

Exo. 20. 15.

Deu. 21. 18.

h Tob. 4. 3.

i Eccl. 7. 29.

Qualis pa-
ter talis fi-
lius.k Ephes. 6. 4.
l Coloss. 3. 20.

SED non expedit cælestem Apostoli Rhetoricam silentio præterire, qua
 in suis Epistolis hæc monita tradens, ea inserit inter alia, quæ multum con-
 ferunt ad ea exequenda. Præmittit enim *amorem*, quo se mutuo pater &
 mater, tanquam probi coniuges, diligere debent; & *obedientiam*, quam
 vxor debet suo viro exhibere: vt vtrumque exemplo sit ipsis filiis: post i-
 pla verò monita, suauem ponit rationem, qua debent parentes filios suos
 tractare, *k ne illos scilicet ad iracundiam pronocent, aut l pusillo fiant animo:* ne
 occasionem accipiant imminuendi, aut etiam abiiciendi reuerentiam & a-
 morem, ac deficiendi in obedientia & subiectione debita, quæ plurimum
 dependet ex modo, quo à parentibus tractantur; nam si illi erga filios ope-
 re ipso ostendant se patres: filij quoq; ostendent se reipsa tales erga ipsos.

§. II. Ex huius Præcepti obseruatione amor & con-
 cordia oriuntur.

EX eadem quoque radice amor & concordia oritur, quæ inter ipsos fi-
 lios esse debet, mutuo se tanquam bonos fratres amando; & alter al-
 teri, quod sibi metipso cuperet, optando: vt naturali sanguinis amori
 supernaturalis amor Christi adiungatur, qui illum comiterur, moderetur,
 ac perficiat: ne ad extrema excessus aut defectus declinet, quæ veram cha-

*Fraterna
dilectio.*

a *Ecd. 25. 1.*
b *Pro. 6. 19.*
c *cap. 18. 19.*

Ita Ianfen.

d *Genes. 4. 5.*
e *cap. 27. 41.*
f *cap. 37. 4.*

*Radix dis-
cordia.*

g *Tob. 10. 13.*

*Nurus so-
crum amat.*

*exemplo
Ruth.*

ritatem lædunt: siue contra Christi legem ita frater ametur, vt eius causa illam transgrediatur: cum tamen in tali casu, non amandus, sed odio habendus sit, quemadmodum de ipsis parentibus est dictum: aut contra naturali legi non pareat, quæ mutuum inter fratres amorem seruandum iubet: qui amor valde a placet Deo & hominibus, ac propterea vehementer idem b *Dominus odit eum, qui seminat inter fratres discordias*: qui alibi addit: c *fratrem, qui adiuuatur à fratre, esse quasi ciuitatem firmam: & iudicia quasi vestes vrbinum*: id est cum lites & contentiones inter ipsos oriuntur. Nam

quod fortiores ex concordia fiunt ad se mutuo tuendos: eod sunt ex discordia magis terribiles ad se mutuo offendendos. Cum enim hæc eoufque peruenit, vt naturale sanguinis vinculum frangat, aded progressa censenda est, vt difficillimè reparetur, cuius exemplum est in discordia, quam habuit d *Cham cum fratre suo Abel & e Esau cum Iacob, & filii Iacob, cum fratre suo Ioseph*. Hæc discordia ex inuidia, aut cupiditate vt plurimum oritur. Nam cum fraternitas modum quendam æqualitatis secum adferat, dolet improbus, fratrem sibi in natura aliàs æqualem, præferri in bonis gratiæ aut fortunæ; at charitas, quæ naturalem fraternitatem perficit, nouit bene has discordias præuenire per modos & media in tertio Tractatu posita. Quidquid enim ibi est dictum de charitate inter proximos seruanda, maiorem vim habet inter fratres & cognatos. Solùm nunc addam, quod pertinet ad concordiam inter nurus & socrus, quæ raro solent bene conuenire. Ac propterea Sara parentes inter bona alia consilia, quæ filia suæ dederunt, cum eam Tobias in matrimonium tradidissent, primum fuit, vt g *suos soceros honoraret*, vsi sunt autem verbo *honorandi* quo Deus iubet filios honorare suos parentes vt intelligeret, debere se socerum loco patris, socrum verò loco matris habere, & diligere eos, ac reuereri, obsequiumque eis exhibere, tanquam vera eorū & bona filia: solùm addam celebre & heroicū RVTH & NOEMI exemplum, quod verè fuit in mundo singulare. RVTH enim erga socrum suam omnia præstitit, quæ bona quæuis filia potuisset erga suam bonam matrem: non solùm quàm diu vir eius superuixit: sed, quod amplius est, etiam illo mortuo: nam amor aded erat profundè in corde radicans, vt non dependeret à vita viri.

Quod facile ex eo primum intelligitur, quòd cum videret eam ex regione Moab solam, ac desertam recedere, ita eius est miserta, vt comitari eam constituerit, & in eius contubernio per totam vitam permanere. Ac propterea obtulit se ad paternam domum, & cognatos omnes deserendos: & quod amplius est, ipsos Deos suos, antiquosque mores, & leges: eas verò amplectendas, quas eius socrus præ se ferebat ac profitebatur. Postquam verò in

Bethlem

Bethleem peruenit, fuit illi in omnibus valde obediens; nihil faciens abique eius approbatione, & facultate: omnium verò, quæ faciebat, rationem ei reddebat: & quidquid illa iuberet exequabatur. Laborabat præterea, vt se & illam aleret: & quidquid suo labore comparabat, totum socrus manibus tradebat; & ipsius cibi, quem dono accipiebat, reliquias seruabat, quas ei adferret. Quæ omnia veri amoris erant signa, virratisque valde perfectæ. Quæ merito deberent omnes nurus imitari, vt vera charitate cum suis socrubus coniungantur. Quid verò socrus ipsæ facere debeant, deprehendit in ipsa *Noëmi*, quæ erga Ruth omnia præstitit, quæ bona quæuis mater potuisset in suam filiam. Admisit enim illam in suum contubernium, cum videret, quanta constantia id ipsa desideraret: singularem adhibuit curam, vt amanter & confidenter cum illa ageret; in omnibus eam dirigens, quæ factura erat; suo tempore solatium ei adferre curauit, dirigens eam, vt virum acciperet diuitem, potentem, ac nobilem; offerens ei in dotem; vel modicum illud quod ex proprii viri facultatibus sibi supererat. Et quando Ruth filium peperit, ipsa illum quasi suum accepit, eumque nutrebat, quasi eius esset nutrix; libenterque audiebat vicinas & amicas sibi congratulantes ac dicentes: *h ipsi natum esse filium*. In quibus omnibus amor elucet, quem debent socrus erga suas nurus habere, non solum quamdiu ipsarum filij sunt superfites, quibus illæ nupserant: sed etiam erga iam viduas; permanentes semper in vero amore materno.

Quæ si in lege antiqua sunt gesta, quid meritò fieri debet in noua, quæ verè est *lex amoris*: si Euangelicæ legis gratia, vt *Isaias* ait efficit vt *habitent lupus cum agno, & pardus cum hædo accubet*: cur non sufficiet ad socrus, & nurus in charitate iungendas? si gratia Sacramenti, & matrimonij status efficiunt, vt vir & vxor sint perfectè quasi vnus: cur vir non habeat vxoris suæ parentes tanquam proprios; & vxor similiter, viri sui parentes? vnico duntaxat in casu Saluator noster inter *k Socrus & nurus, discordiam & diuisionem possituram* se ait: sicut etiam inter patres & filios, ac fratres ipsos: cum scilicet aut falsa religio, aut improba alterius vita periculum & occasionem alteri adferret à bona vita aut religione recedendi, aut benè semel proposita mutandi. Si autem in vna fide ac religione vnità & coniunctæ sint: cur non etiam in eisdem moribus consentiant, ne cogantur seorsim & separatim temper viuere? cur non *altera alterius onera portet, vt sic Christi legem adimpleat*: quæ lex est charitatis? cur *minor* propriam voluntatem non mortificet, vt maioris exequatur? & cur *maior* voluntatem suam non flectat, vt in re aliqua minorem recreet? nam alterius mortificatio & tolerantia in causa erit, cur altera quoque se accommodet: semper autè

æquum

Socrus nurum diligat
exemplo
Noemi.

h Ruth. 4.
17.

i Isaias. 11. 6.

k Matth. 10
34.

Luc. 12. 53.

l Galat. 6. 2
Alter ab erit
supportet.

æquum est, vt hæc subiectio & accommodatio ab ea incipiat, quæ magis tenetur se subijcere.

S. Monica
vntus.

De Sancta Monica scribitur, quod cum ob ancillarum murmuraciones non posset socrus pacem cum ipsa habere, ad eò fuerit patientia & prudentia eius admiranda, vt tandem socrus eius valde illam dilexerit, & præcipua fuerit suæ nurus propugnatrix, cum similes nugæ ad se de ea adferrentur.

Cupiditas
venenum
amoris.
1 Gen. 1. 31.

Nec minus perniciofa esse solet dissensio inter soceros & generos, & horum cum vxorum fratribus, aut harum cum fratribus virorum, maxime cum alicuius vtilitatis aut proprii commodi occasiones occurrunt: hæc enim cupiditas potissima solet esse radix huius discordiæ: quemadmodum videre licet in ea quæ fuit inter Patriarcham *Iacob*, & socerum suum *Laban*, eiusque filios, vxorum suarum fratres. Qui conuerſi ceperant quod *Iacob* tulisset omnia, quæ fuerunt patris eorum, ac de illius facultate ditatus esset. animaduertens autem *Iacob* faciem *Laban* erga se non esse sicut antea; coactus fuit illos deserere, & in patriam suam redire. nec propterea illi ab eo persequendo destiterunt, ei que auferendo, quæ ipse iuste acquisierat; nisi Deus illius partes egisset, & ealūijs defendisset. Hinc ortū habuit Ecclesiastici illa admonitio: *noli conciliari cum eo, qui tibi insidiatur, & a zelantibus te absconde consilium.* Insinuat enim, soceros eiusque filios in aliquibus negotijs non esse bonos consiliarios: eò quod sint propriorum commodorum cupidi.

m Eccl. 17. 7
Sori su-
pēti, exstra
gratiam.

Sed Christiana charitas & prudentia huiusmodi errores corrigit, magnamque pacem & animorum coniunctionem inter omnes ponit: impellit enim soceros, ad bona consilia suis generis præbenda, & ipsos generos, ad eadem amplectenda, & sequenda. Vt videre licet in aptissimo illo consilio quod *Ietro* dedit genero suo *Moyſi*; quod ipse magna cum humi-

Amor hu-
milis,
Exod. 18. 18.
24.

litate est secutus: eò quod socero suo esset magna charitate vnitus. Reliqua quæ huc spectant videre licebit in loco paulò superius allegato.

(. .)